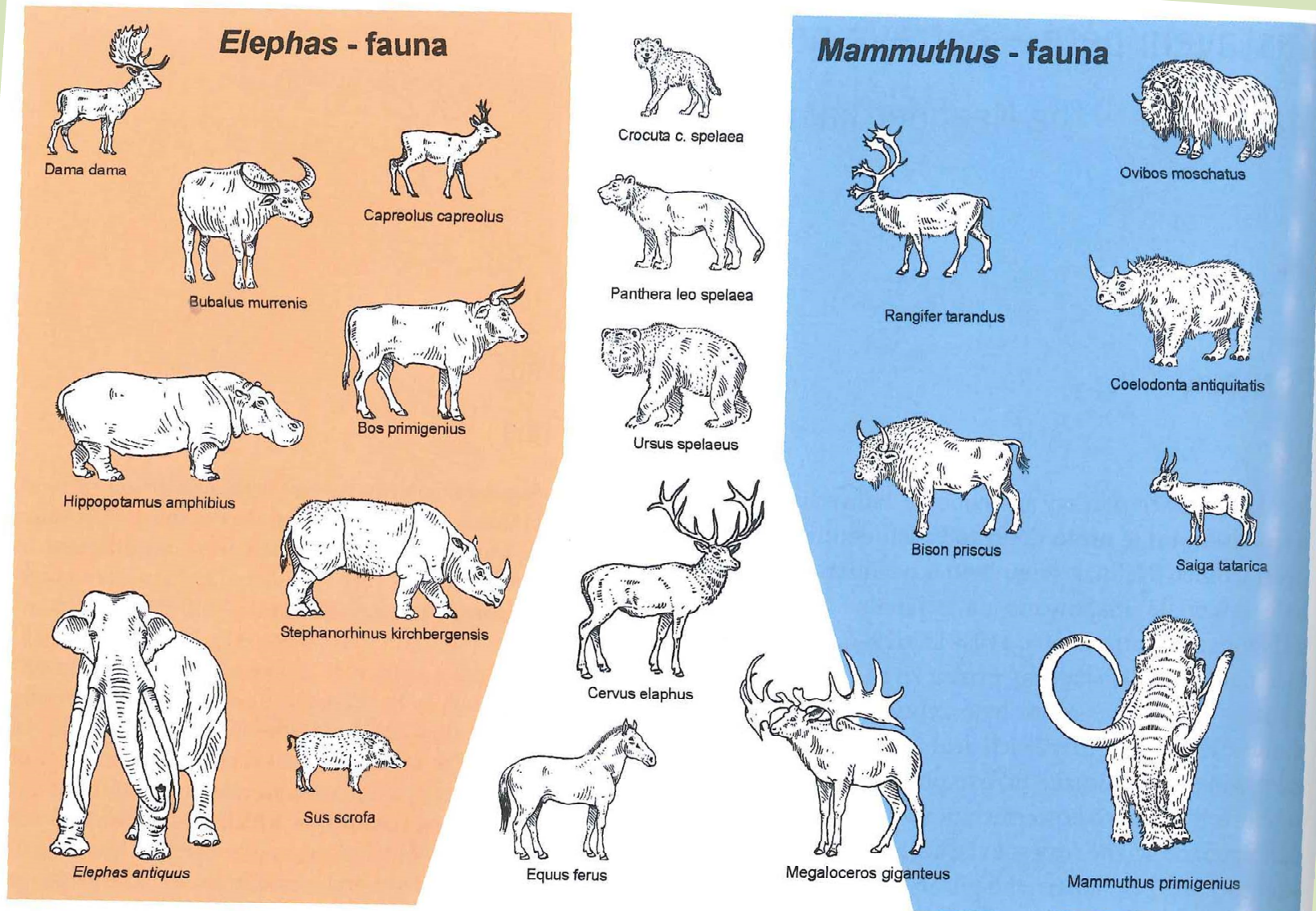

**KPI (Industria z tvrdých živočíšných
tkanív/materiálov)
PALEOLIT a MEZOLIT**

Renáta Přichystalová

Obr. 5.1. Rozdělení pleistocenní fauny - teplé období interglaciálů (fauna typu *Elaphas*) a chladné období glaciálů (fauna typu *Mammuthus*)[177].
 Fig. 5.1. Division of Pleistocene fauna - warm interglacial periods (fauna of *Elaphas* type) and cold glacial periods (fauna of *Mammuthus* type)[177].

Starý a středný paleolit

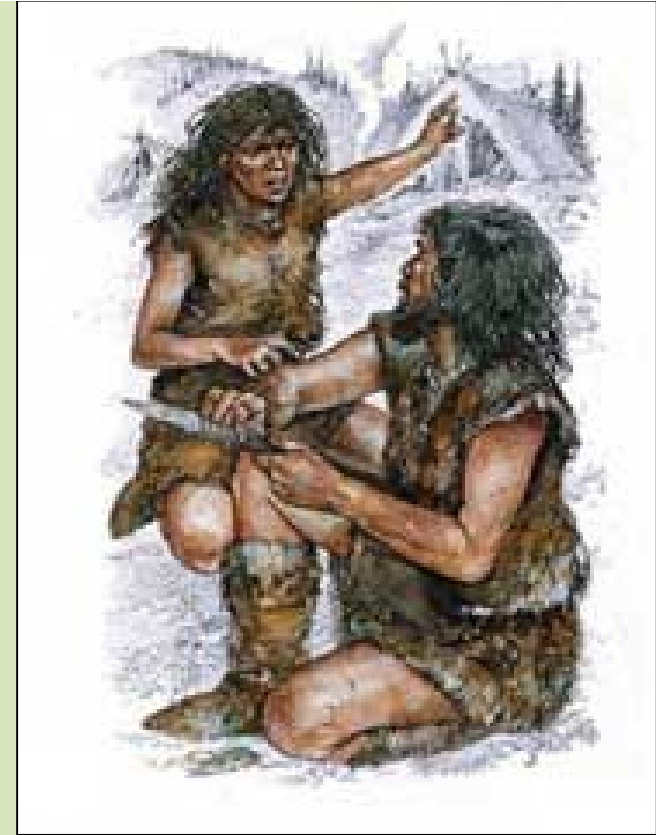
KPI - obecně industrie z tvrdých živočišných tkání/materiálů

ve starém paleolitě:

- kostěné nástroje jsou popisovány již od starého paleolitu
- jejich identifikace je problematická
- na KP surovině zvířaty způsobené změny; i změny způsobené post-depozičními procesy na povrchu i v půdním sedimentu
- příklad z Evropy: KPI z Přezletic v Čechách, Morava - Brno-Stránská skála – cca 700 tis. BP; rozštípané velké kosti chobotnatců a nosorožců používané jako nástroje z Bilzingslebenu v Německu (Homo Heidelbergensis, cca 400.000 BP)

Starý a středný paleolit

- střední paleolit – stejná situace jako v st. pal.
- identifikace artefaktů často omezená na ? přítomnosti anebo absence předmětů, které by bylo možno vyhlásit za nástroje
- **identifikace KP a úštěpů z mamutoviny, které by indikovaly prepojení osteol. mat. s výrobou ŠI (retušéry)**
- od posledního interglaciálu (eemsky interglaciál – 120-75 tis. BP) dochází k rozvoji zpracování zvířacích kostí způsobem, kdy můžeme hovořit o vzniku formalizovaných nástrojů
- dobře doložené záměrně modifikované KP artefakty – hroty z bovidích (čeled' turovití), rybích a ptačích kostí z lokality Blombos cave v jižní Africe (HSS)

Výskyt sofistikovaných
rozvinutých artefaktů ale nastává až s
příchodem anatomicky moderního člověka
– Homo Sapiens Sapiens

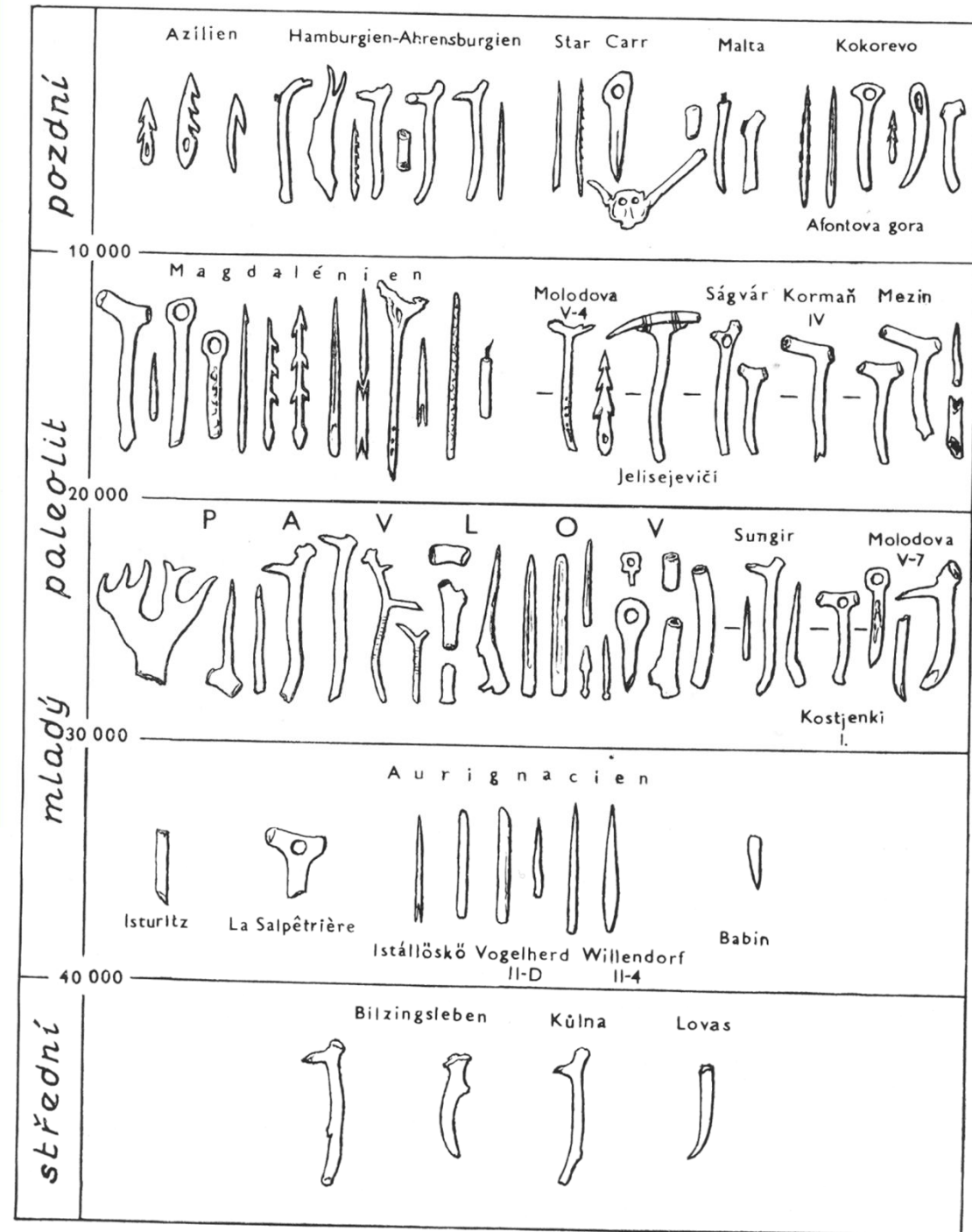
zdroj: <http://evoluce.wgz.cz/homo-sapiens-sapiens>

KPI paleolitu a mezolitu

- Shrnutí
 - výskyt KPI od starého paleolitu – nepočetný
 - nástup sofistikovaných složitých artefaktů v mladém paleolitu s příchodem moderného člověka
 - užití kosti, parohu, mamutoviny, zubů

- Shrnutí

Ilustrační tabulka:
intenzita a pestrost
sortimentu KPI
v paleolitu
podle B. Klímu 1987

Paleolit – výběrová literatura

- Hahn, J. 1991:* Erkennen und Bestimmen von Stein- und Knochenrtefakten, *Archaeologica Venatoria*, Band 10, 248-281.
- Klíma, B 1987:* Kostěná industrie. In: Dolní Věstonice, výsledky výzkumu tábořiště lovců mamutů v letech 1947-1952. *Monumenta Archaeologica* 11. Praha, 171-178.
- Klíma, B 1987a:* Paleolitická parohová industrie z Pavlova, *Památky archeologické* LXXVIII/2, 289-368.
- Klíma, B. 1994:* Die Knochenindustrie, Zier- und Kunstgegenstände. In: Svoboda, J. ed., Pavlov I. Excavations 1952-1953. *The Dolní Věstonice Studies* 2. Liège, 89-150.
- Klíma, B. 1997:* Die Knochenindustrie, Zier- und Kunstgegenstände. In: Svoboda, J. ed., Pavlov I – Northwest. The upper paleolithic burial and its settlement context. *The Dolní Věstonice Studies* 4. Brno, 227-286.
- Neruda, P. 2011:* Střední paleolit v moravských jeskyních. *DABP* 8. Brno.
- Stodiek, U. 2005:* Jungpaläolitische Speerschleudern und Speere – ein Rekonstruktionsversuch. In: *Experimentelle Archäologie in Europa*, Sonderband 1. Oldenburg, 61-71.
- Valoch, K. 1982:* Die Beingeräte von Předmostí in Mähren, *Antropologie* N.S. 20, 57-69.
- Zelinková, M. 2007:* Industrie z tvrdých živočišných materiálů ze sídliště Dolní Věstonice I, *Acta Musei Moraviae, Sci soc.*, XCII/1-2, 9-51.
- Zelinková, M. – Lázničková-Galetová, M 2007:* Industrie z tvrdých živočišných materiálů doby kamenné I. *Supplément* 66, *Zprávy ČAS*. Praha.
- Zelinková, M. – Lázničková-Galetová, M 2007a:* Industrie z tvrdých živočišných materiálů doby kamenné II. *Supplément* 67, *Zprávy ČAS*. Praha.